

Un ochi râde,
altul plânge

ÎN CONCEDIU SINE DIE (IV)

✎ Colonel (r) Cristian LEON

Peste puțin timp, avea să ne ajungă din urmă și pe noi, liceenii militari, reforma. Cea a învățământului românesc, firește! Trebuia aliniat și asta infailibilului model sovietic, doar nu era să rămânem în urmă la vechile cutume franțuzești, englezești, belgiene... Mă rog, ne desființăm până la noi ordine. Și chiar așa s-a și întâmplat.

La început de iunie, ni s-a comunicat că vom pleca în concediu pe timp nelimitat. Bucurie mare! Arătați-mi elevul care nu sare în sus de fericire c-a scăpat de școală!

În această atmosferă de nerăbdătoare așteptare, pe când se încheiau mediile, mă trezesc chemat la cabinetul comandantului. Minune, așa ceva nu se mai văzuse. Un puștan de clasa I la raport, la domnul colonel! Îmi bătea inima 13-14. Mă aranjez eu la la șteală, strâng centura pe burtă și bat timid în ușă: cioc, cioc.

– *Intră!* – aud de dincolo de ușa capitonată.

Îmi iau inima în dinți și apăs pe clanță, intru, îngân parola:

– Domnule colonel, sunt elevul... am onoarea să mă prezint la ordinele dumneavoastră!

Nu vedeam nimic, decât colonelul cărunț, cu pieptul acoperit de firețuri și lumina puternică ce năvălea prin ferestrele largi. N-apuc să mai zic ceva, când văd că cineva se repede la mine și mă îmbrățișează.

– *Puiu' mamii, ce mare ai crescut!*

Era Nana, sora mai mare a bunicii, Angela Lucescu, actriță cunoscută în Iași, unde ținuse, mulți ani, afișul Teatrului Național din localitate.

Plin de curtoazie, numai zâmbet, comandantul liceului îmi întinde mâna, zicând: – *Tinere, doamna mă roagă să-ți dau concediu cu câteva zile mai devreme. De mâine, primești situația școlară și ordinul de serviciu pentru concediu. Acum, vă las câteva momente singuri.*

Nana, cum îi spuneam eu, avea pe atunci în jur de 60 de ani și era persoana cea mai apropiată inimii mele. Ea mă crescuse de la cinci ani, îmi pusese plaivasul și cartea în mână de la șase ani. Alături de ea descoperisem mai toate orașele țării, însoțind-o în turnee sau în vacanțe.

Doamne, era un personaj fabulos! Fiică de ofițer, studentă desăvârșită a marelui C. Nottara la Conservator, apoi societară a Naționalului bucureștean, prietenă cu Elvira Popescu, soție a monstrului sacru al teatrului românesc, Nicolae Băltăjeanu, actriță dramatică de mare talent, soră de caritate voluntară în 1917 etc., se bucura de admirația și respectul întregii lumi teatrale românești interbelice și actuale. Nimeni nu cuteza să-i refuze ceva.

Așa se face că am încheiat eu primul și ultimul an de liceu militar de tip vechi cu o săptămână mai devreme, în concediu sine die. Cât despre Nana, mi-ar trebui sute de pagini să povestesc formidabila ei viață!

Serialul va continua în revista *Viața militară*

NOILE HAINE ALE PROPAGANDEI (III)

✎ Colonel dr. Călin HENEA

Experiența și rezultatele reale obținute în cursul operațiilor multinaționale post Război Rece dovedesc o serie de limite de eficacitate a operațiilor informaționale și a celor psihologice (în sensul realizării efective a obiectivelor propuse în acord cu scopul declarat al acestora în doctrine și declarațiile oficialilor), așa cum au fost acestea practicate în conformitate cu modelul euroatlantic prezentat anterior. Aceste limite de eficacitate ale operațiilor informaționale se află în relație directă cu factorii enumerați în numărul trecut și sunt pentru prima dată sintetizate și formulate ca atare:

1. Limitele politice. Aceste limite sunt înscrise de obicei în mandatul forței expediționare respective și cuprind obiectivele ce trebuie atinse, precum și aspectele ce trebuie evitate. Din considerente de ipocrită igienă politică și morală, doctrinele euroatlantice separă net relațiile publice/afacerile publice (precum și CIMIC/CA-ul) de INFO OPS pentru a se putea apăra/invoca prezumția de inocență și obiectivitate a primelor. În realitate, audiențele percep instituția militară ca pe un întreg și nu-și bat capul cu subtilitățile doctrinare.

2. Limitele mentalității militare. Cu toate că militarul este educat în spiritul unei ierarhii și discipline autoritare stricte, cadrul doctrinar al operațiilor informaționale prevede, doar relații de cooperare și coordonare. Împotriva unei cooperări și colaborări între domeniile implicate în cadrul INFO OPS acționează și orgoliile profesionale de breaslă precum și cele naționale (în cazul coalițiilor multinaționale).

3. Limita celor șase luni. Pentru un ofițer occidental, durata unei misiuni într-un teatru de operații contemporan este de obicei de șase luni (un an pentru funcții înalte de comandă sau mai speciale). Din punctul de vedere al celor ce lucrează în INFO OPS și PSYOPS această perioadă este insuficientă atât pentru înțelegerea profundă a audienței țintă, dar mai ales pentru câștigarea

încrederii acestora și realizarea empatiei interculturale.

4. Limitele lingvistice. Chiar și limba engleză ca *lingua franca* constituie o barieră comunicațională mai mare sau mai mică între nativi și nonnativi, creând inechități în distribuirea și îndeplinirea anumitor sarcini. Pe de altă parte traducerea în limba sau dialectul local al unor mesaje de influențare cunoaște numeroase dificultăți și imperfecțiuni care afectează receptarea și însușirea acestora.

5. Limitele comunicării „face to face”. Indiferent de gradul și funcția lor, nu totdeauna militarii puși în situația de a comunica cu localnicii, au abilități sau o pregătire adecvată pentru a face față unor situații sensibile în care avantajul psihologic este de obicei de partea celui alt. Ca urmare mesajul nu este receptat/înțeles corespunzător, se sporește neîncrederea reciprocă, crește pericolul de gafe comunicaționale.

6. Limitele INFO OPS în comparație cu Publicitatea. Cauzele pentru care campaniile publicitare sunt mult mai eficiente sub raportul îndeplinirii obiectivelor decât cele de operații informaționale sunt următoarele:

- specialiștii în publicitate gândesc și creează în mod liber și nu în conformitate cu litera și spiritul unor regulamente și proceduri.

- firmele de publicitate sunt obligate sub amenințarea cu falimentul să producă profit, rezultate reale, cuantificabile, spre deosebire de militarii care, fiind bugetari, își pot permite să declare misiunea îndeplinită doar în urma respectării disciplinate și stricte a regulamentelor.

- firmele de publicitate lucrează doar cu personal puternic și înalt specializat, cu talente în materie, substanțial motivate material în funcție de performanțele obținute, în timp ce organismul militar este obligat să recurgă la specialiști cu o pregătire generală sau superficială într-un domeniu nespecific militar, fără stimulentele unei recompense în funcție de rezultate.

Cronica TV

✎ Benone NEAGOE
benoneneagoe@presamil.ro

Talk-show-ul, remarcă cineva, este instituția-cheie a spectacolului televizat. Din păcate, emisiunile de dezbateri politice, sociale sau economice nu mai exercită aceeași fascinație asupra noastră, nu mai au aura lor de odinioară. Pitorescul rămâne marca definitorie.

Personalizarea polemicilor și vehemența verbală domină un peisaj public la nivelul căruia precaritatea ideilor este marcată de violența acuzelor. Fiecare dintre actorii implicați este animat de voința de a puncta mediatic, iar talk-show-ul ține locul reflecției intelectuale.

Conform TNS-AGB, ratingurile acestor emisiuni depășesc numai în rare cazuri două puncte în mediul urban.

O PRIVIRE LUCIDĂ

Interesul scăzut al publicului pentru talk-show-uri pare a fi semnul maturizării noastre sociale. Oamenii au învățat în sfârșit că nu vorbele spuse de politicieni la televizor îi fac să trăiască mai bine.

Deschiderea *Kanalului D* către un public al talk-show-urilor, al știrilor, altul decât publicul emisiunilor de divertisment căruia i s-a adresat până acum, l-a determinat pe realizatorul de televiziune Radu Coșarcă să revină sub lumina reflectoarelor. Aceasta după ce timp de trei ani a lucrat în domeniul afacerilor media și în managementul din industria conferințelor economice. În plus, *Kanal D* prezintă un avantaj major, acela că nu poate fi bănuț de interese politice.

Publicul pare să fi primit cu satisfacție revenirea. Mai ales că indiferent de televiziunile prin care și-a purtat mustăcioara, *TVR, Tele 7 ABC, Antena 1, Național TV, Kanal D, Radu Coșarcă* a fost asociat cu sobrietatea.

Intitulat *La scenă deschisă*, formatul propus de el oferă o altă dimensiune a talk-show-ului, una coerentă, implicată în actualitate. Programul său durează 90 de minute și este difuzat o dată pe săptămână, sâmbăta, începând cu ora 12.

Prezentat într-o manieră elegantă, acest talk-show are ceva special: documentarea de valoare, teme cu probleme care chiar afectează omul de rând, invitarea unor personalități din domeniile aflate în discuție, a unor experți cu adevărat neutri, propunerea de soluții, astfel încât telespectatorul să aibă senzația că emisiunea muncește pentru el. Discuțiile sunt presărate de anumite materiale scurte, pertinente, realizate într-o formulă modernă. Prin preocupările sale și prin structura invitațiilor, dar mai ales prin modul în care conduce dialogurile, moderatorul este un adversar al demagogiei, interesat să afle ce se întâmplă, de ce se întâmplă și care sunt soluțiile. *La scenă deschisă* nu promovează zăzania și flama certurilor. Aceasta sugerează, nuanțează, deslușește, arată calea. Este o emisiune de văzut.

LA NIVELUL...

✎ Aurelia NĂSTASE

aurelianastase@yahoo.fr

de așteptat o sinonimie între enunțuri în care apar locuțiuni prepoziționale diferite. Locuțiunea prepozițională *la nivelul* apare totuși în comunicate și discursuri actuale în loc de *în* sau de *în cadrul*. Se spune sau se scrie: *S-a adoptat la nivelul ONU. Este un obicei la nivelul școlilor. S-a admis la nivelul UE. Se discută la nivelul NATO. Se pregătește ceva la nivelul sindicatelor.*

Cuvântul românesc *nivel* derivă din verbul *a nivela*, preluat din franceză, unde *niveler* („a aplană”, „a egaliza”) derivă din substantivul *niveau* („nivelă”, „poloboc”), aspect actual al cuvântului *nivel*, provenit din latinescul *libellum*. Se referă la gradul de elevație a unui plan orizontal sau a mai multor puncte aflate pe același plan orizontal, la înălțimea la care se găsește un punct, o linie, un plan. Apare în enunțuri precum: *Curtea nu este la nivelul grădinii.*

Limba română este patria mea.

Nichita Stănescu

Apa îi ajunge la nivelul taliei. Se referă la gradul atins de unele procese: *ridicarea nivelului studiilor*. Este utilizat în comparații: *a pune/situa la același nivel*, cu înțelesul „a situa/pune pe același plan”. Intră în alcătuirea unor concepte, precum cel care exprimă „modul de viață în conformitate cu venitul mediu”: *nivelul de trai*. Intră în locuțiunea prepozițională menționată, pentru a exprima atingerea unui stadiu important: *la nivelul marilor scriitori*.

Întrucât în propozițiile semnalate nu se fac referiri la structuri ierarhice, ci la ansamblul unor organizații, firesc ar fi să se spună sau să se scrie: *S-a adoptat în cadrul ONU. Este un obicei în școli. S-a admis în cadrul UE. Se discută în cadrul NATO. Se pregătește ceva în cadrul sindicatelor*. Pentru a explica utilizarea aberantă, s-ar putea presupune că *la nivelul* este o locuțiune „prețioasă”, folosită pentru ca, din neștiință și totodată din aroganța corelată, să fie adus în stare de jargon *sui generis* limbajul instituțional, care altminteri ar rămâne firesc și clar.

Utilizarea locuțiunilor prepoziționale în alcătuirea cărora intră un substantiv depinde de semnificația substantivului component. Nu este suficientă condiția ca locuțiunile să fie construite cu aceeași prepoziție pentru ca ele să poată fi considerate sinonime. Propoziția: *Au cântat în locul corului*. Înseamnă altceva decât propoziția: *Au cântat în cadrul corului*. Propoziția: *Și-a prezentat discursul în fața adunării*. Înseamnă altceva decât propoziția: *Și-a prezentat discursul în afara adunării*. Enunțul în care apare locuțiunea prepozițională *la nivelul* înseamnă altceva decât enunțul în care apare locuțiunea prepozițională *la îndemnul*: *Inspectorii au raportat la nivelul primăriei. Inspectorii au raportat la îndemnul primăriei*. Cu atât mai puțin este